

DET KONGELIGE
KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENT

Husbanken
Postboks 1404
8002 BODØ

Deres ref

Vår ref

Dato

23/56-92

15. desember 2023

Tillegg nr. 5 til tildelingsbrev 2023 til Husbanken - nye oppdrag og endret budsjettildeling

I dette tillegget til tildelingsbrevet for 2023 gir Kommunal- og distriktsdepartementet to nye oppdrag til Husbanken i tillegg til endringer i budsjettildeling for 2023.

Vi ber om at dere tar opp eventuelle uklarheter så snart som mulig.

1. Nye oppdrag

Oppdrag nr. 5/2023 – Vurdering av Husbankens førstelinje

Husbankens rolle vil være tema i den kommende meldingen til Stortinget om en helhetlig boligpolitikk. Et relevant spørsmål er hvordan rollen kan videreutvikles. I den forbindelse ber vi om Husbankens vurdering av hva som er viktig å oppnå gjennom førstelinjen overfor kommunene, og hva som skal til for å lykkes med dette.

Frist: Innen utgangen av 10. januar 2024.

Oppdrag nr. 6/2023 – Hjemler

Vi ber Husbanken om å utarbeide utkast til høringsnotat med forslag til både endringer i husbankloven og bostøtteloven om behandling av personopplysninger. Husbanken får også i oppdrag å utarbeide et notat om kommunenes og Husbankens eventuelle behov for endringer i adgangen til å få gjeldsopplysninger kostnadsfritt. For nærmere redegjørelse av oppdraget, viser vi til vedlagte oppdragsbeskrivelse.

- Frist for utkast til høringsnotat om endringer i bostøtteloven: 31.03.2024
- Frist for utkast til høringsnotat om endringer i husbankloven: 01.06.2024
- Frist for notat om innhenting av gjeldsinformasjon: 15.02.2024

Postadresse
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo
postmottak@kdd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.kdd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 858

Avdeling
Bolig- og
byggningsavdelingen

Saksbehandler
Alexander Wiken
Lange
22 24 72 44

2. Endringer i budsjettildeling for 2023

KDD gir med dette Husbanken fullmakt til å belaste kapittel 500 Kommunal- og distriktsdepartementet, post 1 Driftsutgifter med inntil 500 000 kroner eks. mva. i 2023 til Husbankens arbeid med hjemler og studenters betydning for leiemarkedet.

Kap.	500 Kommunal- og distriktsdepartementet	tall i tusen kroner
Post	Betegnelse	Budsjett 2023
01	Driftsutgifter	500

Fullmakten gjelder også for å utgiftsføre tilhørende merverdiavgift på Finansdepartementets kapittel 1633 Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift, post 01 Driftsutgifter.

Vi gjør oppmerksom på at ubenyttede midler ikke kan overføres til neste budsjettår. Vi ber om at Husbanken rapporterer på endelig forbruk av tildelte midler per 31. desember 2023, innen 15. januar 2024.

3. Andre endringer i budsjettildeling

Vi viser til tillegg til tildelingsbrev nr.3 2023 om blant annet å dekke utgifter til utredninger og erfaringskonferanse. KDD gir Husbanken anledning til å dekke utgifter til oppdrag med bostøttens egenandelsberegning på denne fullmakten. Det innebærer at oppdraget om rapportering på bosituasjonen til personer med utviklingshemming må dekkes av Husbankens egne midler i 2024.

Med hilsen

Benedikte Endresen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Alexander Wiken Lange
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Husbanken (oppdrag fra departementene)
Riksrevisjonen

Oppdrag til Husbanken: Personvernbestemmelser

1. Innledning

Kommunal- og distriktsdepartementet gir med dette Husbanken i oppdrag å utarbeide utkast til høringsnotat med forslag til endringer i husbankloven og bostøtteloven om behandling av personopplysninger, se punkt 2.1 og punkt 2.2. Husbanken får også i oppdrag å utarbeide et notat om kommunenes og Husbankens eventuelle behov for endringer i adgangen til å få gjeldsopplysninger kostnadsfritt, se punkt 2.3.

Formålet med endringene som skal utredes er å legge bedre til rette for at Husbanken kan styrke sin rolle på det boligsosiale feltet, ved at tilgang til forvaltningsdata vil kunne gi bedre innsikt i bruken av virkemidlene og deres måloppnåelse. Oppdraget omfatter å utrede, og eventuelt foreslå, endringer både i bostøtteloven og husbankloven. Oppdraget er nærmere beskrevet under.

2. Nærmere om endringene som skal utredes

2.1 Bostøtteloven

Husbankens hjemmel i husbankloven § 12 til å bruke data (på individnivå) gjelder bare personopplysninger som er innhentet med hjemmel i husbankloven § 10. Det innebærer at Husbanken i utgangspunktet ikke kan bruke opplysninger som er innhentet etter andre hjemler til statistikk og analyse. Dette gjelder:

- Opplysninger Husbanken har innhentet for å vurdere om vilkårene for bostøtte er oppfylt eller har vært oppfylt, jf. bostøtteloven § 8.
- Opplysninger kommunene har innhentet i behandlingen av saker om tilskudd til etablering og tilpasning, jf. bostøtteloven §§ 14 og 15.

Departementet mener dette er en uheldig begrensning av Husbankens mulighet til å utarbeide relevant statistikk og analyser, og dermed utøve sin kunnskapsrolle. Vi har derfor tidligere vurdert at det bør foreslås en endring som klargjør at også opplysninger fra bostøttesystemet og tilskuddssakene kan brukes til utarbeidelse av statistikk og analyser, så langt det ikke er mulig å bruke anonymiserte opplysninger.

Husbankloven § 12 tredje ledd har en klar hjemmel som sier at Husbanken kan bruke personopplysninger de har innhentet i forbindelse med saksbehandlingen, til å teste, søke etter feil og rette feil i de digitale saksbehandlingssystemene. Departementet mener det er et tilsvarende behov for å bruke personopplysninger fra *bostøttesaker* til testing av relevante fagsystemer, men bostøtteloven har ikke tilsvarende hjemmel. Vi har derfor tidligere vurdert at det er behov for å klargjøre at Husbanken kan bruke personopplysninger også fra bostøttesystemet for utvikling og testing tilsvarende den som er i husbankloven.

Når et offentlig organ skal behandle personopplysninger for å treffe helautomatiserte beslutninger som har rettsvirkninger for eller på tilsvarende måte i betydelig grad påvirker individer, kreves det etter personvernforordningen artikkel 22 som regel et særskilt rettslig

grunnlag for dette. Departementet ber om at Husbanken utreder og vurderer om dette kan være relevant for noen av saksbehandlingsprosessene i Husbanken – særlig med tanke på behandling av bostøttesøknader som overføres fra måned til måned. Vi er kjent med Husbankens vurdering av dette i e-post 28. november 2022, men ber om at dette utredes nærmere før endelig konklusjon på om det er behov for ytterlige lovhjemmel i bostøtteleven. Vi viser blant annet til at Forvaltningslovutvalget drøfter problemstillingen om automatiserte avgjørelsesprosesser i [NOU 2019: 5](#) pkt. 18.3.3 og omtalen av endringer i annet regelverk i [Prop. 135 L \(2019–2020\) - regjeringen.no](#).¹

2.2 Husbankloven

Vi viser til Husbankens saksfremlegg av 21. mars 2023 om adgang til utvidet bruk av personopplysninger. Departementet er enig med Husbanken i at det er hensiktsmessig at Husbanken i større grad enn i dag kan bruke personopplysninger knyttet til startlån for å vurdere ulike sider av startlånet som virkemiddel. Vi ber Husbanken utrede og foreslå endringer knyttet til bruk av **startlånsdata**, jf. pkt. 3 i saksfremlegget.

Når det gjelder bruk av opplysninger fra eksterne registre, jf. saksfremlegget pkt. 4, kan Husbanken utrede muligheten for behandling av personopplysninger fra enkelte eksterne registre for personer/familier som har *fått innvilget startlån* så lenge lånet løper (startlånets levetid). Departementet anser imidlertid ikke at det er aktuelt å utrede behandling av personopplysninger for personer/familier som har fått avslag på startlån eller ikke lenger har et løpende startlån.

2.3 Opplysninger fra gjeldsinformasjonsforetak

Vi viser til tidligere dialog om eventuell mulighet for kommunene til å innhente opplysninger fra gjeldsinformasjonsforetak kostnadsfritt. Slik vi oppfatter det, kunne slike oppslag i tilfelle vært lagt inn som funksjonalitet i Startskudd – og dermed bidratt til forenkling og effektivisering av søknadsprosessene.

Gjeldsinformasjonsloven § 14 fastsetter at gjeldsinformasjonsforetak ikke kan kreve vederlag for utlevering av gjeldsopplysninger til offentlige myndigheter som har krav på dette, i henhold til lov eller forskrift. I dag har kommunene hjemmel til å få gjeldsopplysninger i forbindelse med behandling av søknad om startlån og søknad om endring av vilkår for innvilget startlån, jf. gjeldsinformasjonsloven § 12 første ledd bokstav b.

Departementet ber på denne bakgrunn Husbanken beskrive eventuelle behov for endringer i kommunenes adgang til å få gjeldsopplysninger kostnadsfritt, herunder et anslag på hvor mye det koster kommunene i dag å betale for disse opplysningene (vi har tidligere fått et anslag i notat datert 14. oktober 2019, men i møtet 1. november 2022 oppfattet vi at kostnaden er lavere). Blant tingene vi ønsker svar på er om kommunene i dag betaler for opplysninger knyttet til startlånssøknader? Videre om det er behov for kommunene å få tilgang til opplysninger fra gjeldsinformasjonsforetak ved behandlingen av andre saker enn startlån? Tilsvarende ber vi Husbanken beskrive nærmere *Husbankens* eventuelle behov for endringer i Husbankens adgang til å få gjeldsopplysninger kostnadsfritt.

3 Oppsett og prosess

Leveransen som knytter seg til å utrede endringer i bostøtteloven og husbankloven (punkt 2.1 og punkt 2.2) skal være i form av et utkast til høringsnotat. Spørsmålene som gjelder opplysninger fra gjeldsinformasjonsforetak (punkt 2.3) skal leveres som et eget notat.

Utkastet til høringsnotat bør settes opp med følgende hovedinndeling for hvert endringsforslag (se også eksempler på høringsnotat i lenkene nedenfor):

- Gjeldende rett
- Behov for endring
- Departementets vurderinger og forslag

Departementet legger til grunn at tidligere utredninger og vurderinger (se blant annet lenker nedenfor), i alle fall til en viss grad kan (gjen)brukes i arbeidet med høringsnotatet. Arbeidet bør også ses i sammenheng med vurderingen av hjemmelsbehov knyttet til KOBO fra advokatfirmaet Simonsen Vogt Wiik ("SVW»). Husbanken vurderer – i dialog med departementet – behovet for innhenting av juridisk bistand og omfanget av dette etter at de har mottatt rapport fra SVW.

Frist

- Husbanken leverer notat om innhenting av gjeldsinformasjon som beskrevet under punkt 2.3 innen **15. februar 2024**.
- Husbanken leverer et utkast til høringsnotat om endringer i som beskrevet under punkt 2.1 og punkt 2.2 innen **31. mars 2024**.
- Husbanken leverer et utkast til høringsnotat om endringer i husbankloven som beskrevet under punkt 2.1 og punkt 2.2 innen **1. juni 2024**.

Relevante kilder og bakgrunnsinformasjon

Dokumenter knyttet til dagens hjemler i husbankloven

[Høring - Forslag til hjemler i husbankloven for behandling av personopplysninger - regjeringen.no](#)

[Prop. 118 L \(2016–2017\) - regjeringen.no](#)

Dokumenter knyttet til personvernbestemmelsene i boligsosial lov

[Høring - Hjemler for innhenting og behandling av personopplysninger - regjeringen.no](#)

[Prop. 132 L \(2021–2022\) - regjeringen.no](#) (kapittel 15 og 16)

[Forskrift om behandling av personopplysninger på det boligsosiale feltet - Lovdata](#)

Tidligere notater/utredninger

Tidligere notater og vurderinger fra advokatfirmaene Simonsen Vogt Wiig og Deloitte er relevante i den grad de gjelder tema som omfattes av oppdraget som beskrevet over.

Utredningsinstruksen

[Veileder til utredningsinstruksen | DFØ \(dfo.no\)](#)

¹ Se også [ODA Open Digital Archive: Simplification of Administrative Procedures through Fully Automated Decision-Making: The Case of Norway \(oslomet.no\)](#)